

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Petrem Sedlákem ve věci

žalobce: **R. H.**
státní příslušnost X
pobytem X

proti

žalovanému: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 29. 1. 2024, č. j. MV-202611-4/SO-2023
takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Žalobou podanou u krajského soudu brojil žalobce proti rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 26. 9. 2023, č. j. OAM-13178-16/DP-2023, kterým správní orgán prvního stupně zamítl žádost žalobce o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR dle § 44a odst. 3 ve

spojení s § 35 odst. 3 a § 37 odst. 2 písm. a) v návaznosti na § 56 odst. 1 písm. a) to vše zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky.

II. Podání účastníků

2. V podané žalobě uvedl žalobce, že je občanem Běloruska a do ČR přijel na základě dlouhodobého víza studovat Konzervatoř Brno, obor hra na kytaru. Dále uvedl, že žádost o prodloužení dlouhodobého pobytu za účelem studia podal dne 15. 5. 2023 osobně a týž den mu správní orgán předal výzvu k odstranění vad, na kterou okamžitě reagoval a požadované dokumenty, tj. potvrzení o studiu a doklad o zdravotním pojištění, poslal jako doporučený dopis. Po podání žádosti odcestoval do Litvy za otcem. Má za to, že došlo ke ztracení dopisu, protože ho správní orgán nezaevidoval a žádost zamítl. Stejně tak bylo zamítnuto i jeho odvolání.
3. V dalším svém podání setrval na tvrzení, že doklad o studiu zaslal spolu s potvrzením o prodlouženém zdravotním pojištění, přičemž tento doklad v připojeném sdělení neuvedl, neboť ho obdržel až v den odeslání dopisu a sdělení měl připravené předem. Zároveň vyjádřil nesouhlas s tím, jak správní orgány posoudily otázku nepřiměřenosti dopadu napadeného rozhodnutí do jeho soukromého života. Odkázal na své studium na konzervatoři v Brně a v případě povinnosti opustit ČR by předchozí studium přišlo vniveč. Navíc s ohledem na omezení vízové služby pro občany Běloruska by nemohl podat novou žádost o pobyt v ČR, neboť na něj nedopadá žádná z výjimek daná nařízením vlády č. 529/2022 Sb. Krom toho by v případě nuceného návratu do Běloruska musel neprodleně nastoupit k výkonu vojenské služby. Nepříznivé následky pro něj rovněž může znamenat samotné studium v zahraničí a působení v organizaci X.
4. Žalovaný ve svém vyjádření odkázal na obsah spisového materiálu a napadené rozhodnutí s tím, že se ztotožnil se závěry správního orgánu prvního stupně, že žalobce nereagoval na výzvu ze dne 23. 6. 2023 a nepředložil požadovaný aktuálně platný doklad prokazující účel pobytu. K námitce zásahu do soukromého a rodinného života žalobce odkázal na neuplatnění této námítky v rámci správního řízení. Dále uvedl, že pokud žalobce nespadá ani do jedné z kategorií dle nařízení vlády č. 529/2022 Sb., nelze důvodně namítat nepřiměřený zásah napadeného rozhodnutí do jeho života, pokud jeho jedinou vazbu na ČR představuje jeho studium.

III. Posouzení věci krajským soudem

5. Žaloba splňuje podmínky přípustnosti. Podala ji oprávněná osoba v zákonné lhůtě. Soud při posouzení věci vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného. O žalobě krajský soud rozhodl bez jednání. Žaloba není důvodná.

K potvrzení o studiu

6. Jakkoliv soud chápe složitost situace žalobce i zájem kulturních institucí ČR na pokračování studia žalobce na konzervatoři v Brně, obsah správního spisu nepotvrzuje průběh řízení tak, jak ho popisuje žalobce, a naopak svědčí o tom, že žalobce se nechoval tak, aby svá práva dostatečně chránil.
7. Právě obsah správního spisu je pro nyní posuzovanou věc klíčový a z pořadí a obsahu jednotlivých procesních kroků podle názoru soudu vyplývá nevěrohodnost žalobních

tvrzení. Plyne z něj, že žalobce dne 15. 5. 2023 podal žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia, přičemž součástí žádosti bylo i potvrzení o studiu ze dne 9. 5. 2023, dle kterého byl žalobce studentem druhého ročníku denního studia na Konzervatoři Brno, příspěvkové organizaci, ve školním roce 2022/23 s předpokládaným ukončením studia v červnu 2027. Téhož dne vyzval správní orgán prvního stupně žalobce k odstranění vad žádosti a požadoval dodání toliko dokladu o zajištění ubytování po dobu pobytu v zemi. Následujícími podáními ze dne 18. 5. 2023, 29. 5. 2023 a 8. 6. 2023 tuto vadu žalobce odstranil. Jeho další podání (jehož obsah je ve věci sporný) obsahovalo smlouvu o komplexním zdravotním pojištění cizinců a také přípis žalobce, ve kterém uvedl, že zasílá právě tuto smlouvu.

8. Následně byl žalobce vyzván podáním správního orgánu prvního stupně ze dne 23. 6. 2023 k doložení dokladu potvrzujícího účel pobytu. Toto podání zaslal správní orgán prvního stupně žalobci na adresu X, na kterou zněla smlouva o podnájmu, kterou doložil v řízení, a na které měl být jeho podnájem zahájen od 1. 6. 2023. Na této adrese byl ale žalobce neznámý.
9. Na tutéž adresu následně doručil žalovaný i výzvu k seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí ze dne 14. 8. 2023, adresát nebyl v místě zastížen, byla mu zanechána výzva a zásilka byl vrácena zpět odesílateli dne 30. 8. 2023.
10. Krom uvedeného z podání žalobce ze dne 22. 6. 2023 vyplývá, že žalobce adresu X, uvedl jako korespondenční adresu do smlouvy o zdravotním pojištění, a dále tuto adresu uvedl i na obálce, kterou smlouvu o zdravotním pojištění zaslal správnímu orgánu prvního stupně. Uvedl ji i na obálce, kterou zaslal správnímu orgánu prvního stupně i smlouvu o ubytování. Stejnou adresou označil i místo svého přechodného pobytu v ČR v podání ze dne 17. 9. 2023, kterým urgoval rozhodnutí o své žádosti.
11. V podané žalobě žalobce uvádí: „*Žádost jsem podal osobně a týž den mi správní orgán předal výzvu k odstranění vad. Na tuto výzvu jsem reagoval a požadované dokumenty (potvrzení o studiu a doklad o zdravotním pojištění) jsem poslal jako doporučený dopis. Po podání žádosti jsem odcestoval do Litvy, kde dlouhodobě žije můj otec. Zřejmě došlo ke ztracení dopisu, protože ho správní orgán nezaevidoval a rozhodnutím ze dne 26. 9. 2023 žádost zamítnul.*“ K podání ze dne 29. 2. 2024 žalobce dále uvedl, že „*požadované potvrzení o studiu za rok 2023/2024 správnímu orgánu I. stupně poslal v jedné obálce společně s potvrzením o prodlouženém zdravotním pojištění, žalobce na této námitce trvá. V připojeném sdělení tento doklad nezmínil proto, že předmětné potvrzení obdržel z konzervatoře až v den odeslání a sdělení již měl připravené předem. Proto předmětné potvrzení vložil do obálky společně s potvrzením v prodlouženém zdravotním pojištění a zmíněným sdělením a odeslal správnímu orgánu I. stupně.*“
12. V odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně uvedl, že: „*potvrzení mého studia na Konzervatoři Brno v roce 2023/2024 jsem Vám ale poslal v jedné obálce společně s potvrzením o prodloužení zdravotního pojištění. Bez zaslání potvrzení o studiu by samozřejmě má žádost neměla smysl.*“, a k odvolání přiložil nové potvrzení o studiu s tím, že poněvadž byl „*několik týdnů v Litvě, neměl ... možnost [se o výzvě k odstranění vad a doplnění chybějících dokladů] dozvědět a vyřídit příslušný problém.*“
13. Z obsahu správního spisu vyplývá, že po podání žádosti nebyl žalobce vyzván k doložení potvrzení o studiu a dokladu o zdravotním pojištění, ale k předložení dokladu o zajištění ubytování. V žádném případě na tuto výzvu požadovaný doklad nepředložil ihned, ale až po

určité době třetím podáním. K předložení dokladu o zdravotním pojištění vůbec výzvou správního orgánu vyzván nebyl, neboť při podání žádosti dokládal jak potvrzení o studiu, tak i doklad o zdravotním pojištění. Jediný doklad, který nepředložil, byl právě doklad o zajištění ubytování. Není tedy pravdivé tvrzení žalobce, že byl k předložení potvrzení o studiu vyzván v den podání žádosti.

14. Pokud jde o tvrzení, že potvrzení obdržel až v den, kdy odesílal předem připravený dopis s dokladem o zdravotním pojištění, nic nebránilo žalobci připsat do textu sdělení rukou poznámku, že přikládá i potvrzení o studiu. Tudiž i toto tvrzení není z pohledu soudu věrohodné.
15. V žalobě žalobce netvrdí, kdy konkrétně odjel na návštěvu otce do Litvy, ani to, kdy konkrétně se vrátil. Tvrdí sice, že odcestoval po podání žádosti, nicméně ze správního spisu vyplývá, že minimálně dne 20. 6. 2023, tj. víc jak měsíc po podání žádosti, byl stále přítomný v ČR, neboť posílal doporučený dopis správnímu orgánu prvního stupně.
16. Pokus o doručení zásilky s výzvou k doložení dokladu, který by potvrzoval účel pobytu, proběhl dne 27. 6. 2023, přičemž školní rok 2022/2023 v základních školách, středních školách, základních uměleckých školách a konzervatořích končil dne 30. 6. 2023. K pokusu o doručení výzvy tak došlo ještě v průběhu školního roku a lze mít oprávněně za to, že by se v této době měl ještě žalobce na území ČR vyskytovat.
17. Oproti tomu školní rok 2023/2024 začínal dne 4. 9. 2023 a zásilka s výzvou k seznámí s podklady pro vydání rozhodnutí byla žalobci na poště uložena minimálně do 29. 8. 2023. K seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí mělo dojít až dne 7. 9. 2023 a během seznámení s podklady mohl žalobce potvrzení o studiu doložit, případně požádat o lhůtu k jeho dodání.
18. Jinými slovy, žalobce mohl potvrzení o studiu předložit kdykoliv mezi 27. 6. 2023 a 7. 9. 2023. Lhůty, které byly žalobci poskytnuty ze strany správního orgánu prvního stupně, byly více než vstřícné.
19. Soud se zcela ztotožňuje se žalovaným v tom, že bylo pouze a jedině na žalobci, jak si zajistí ochranu svých práv. Taktéž se soud ztotožňuje se žalovaným v odkazu na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 9. 7. 2019, č. j. 45 A 125/2017-35, dle kterého „Žalobce věděl, že je vedeno řízení, které bylo zahájeno na jeho vlastní žádost. Nebylo to první řízení podobného druhu, jehož byl účastníkem, neboť dříve disponoval povolením k dlouhodobému pobytu s platností od 1. 7. 2014, tudíž právní důsledky zmeškání stanovených nebo zákonných lhůt mu mohly a měly být známy. Žalobci nic nebránilo, aby si zvolil zmocněnce, byť i pro určitou část řízení nebo jen k určitému úkonu nebo skupině úkonů. Mohl také ministerstvu sdělit, na které adrese se bude po dobu nepřítomnosti zdržovat. Soud tak na rozdíl od žalobce v této jeho nečinnosti spatřuje nedbalost, a tedy zaviněné jednání, které nelze prominout (§ 41 správního řádu). Lze ostatně odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2017, č. j. 2 Azs 335/2016 – 35, ze kterého plyne, že „i ve správním právu platí v určité míře klasická právní zásada *vigilantibus iura scripta sunt* (tj. práva náleží bdělým)“ i na usnesení Ústavního soudu ze dne 16. 5. 2017, č. j. II. ÚS 36/2017-1, dle kterého „Ústavní soud musí stejně jako Nejvyšší správní soud poukázat na zásadu *vigilantibus iura* (práva náleží bdělým), jejíž uplatnění se mělo promítnout do jednání stěžovatele. Stěžovatel „nebděle“ očekával, že v době jeho zahraniční cesty Komise nerozhodne. A pro případ jejího rozhodnutí neučinil žádné kroky, díky kterým by předešel doručení rozhodnutí na základě fikce doručení. To bylo hlavní příčinou

vzniklé situace, jejíž následky proto stěžovatel musí nyní nést.“, resp. lze odkázat i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2016, č. j. 8 Azs 57/2016-36, který usnesení Ústavního soudu předcházela a dle kterého „[19] Navíc tvrzenou cestu do zahraničí nelze bez dalšího považovat za objektivní skutečnost, která nastala bez stěžovatelova zavinění. Stěžovatel věděl, že ministerstvo vede na základě jeho žádosti správní řízení o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu. Za tohoto stavu tedy mohl a měl předpokládat, že ministerstvo v době jeho zahraniční cesty může vydat rozhodnutí, které mu bude doručovat. Stěžovatel přitom ani v náznaku netvrdil, že nutnost uskutečnit zahraniční cestu vyvstala mimořádně, aniž ji předem plánoval. Důkazem z opaku lze dovodit, že stěžovatel v předstihu věděl, že se nebude po určité (stěžovatelem ani netvrzenou) dobu, zdržovat v místě svého pobytu, a nebude si tedy moci přebírat doručované písemnosti. V takovém případě musel být srozuměn i s důsledky, které z uvedeného vyplývaly. Mezi jinými s nemožností seznámit se s obsahem doručované zásilky a s nemožností bránit se včas správnímu rozhodnutí, které je v jeho neprospěch. I ve stěžovatelově případě se plně uplatní zásada vigilanti bus iura (práva patří bdělým), které stěžovatel nedostál, neboť si nepočínal dostatečně obezřetně při uspořádání svých poměrů (dočasné změně místa svého pobytu).

[20] Městský soud, ve shodě s žalovanou, správně vyhodnotil, že pouhá dočasná nepřítomnost účastníka řízení v místě doručování znamenající nemožnost dozvědět se o vydání správního rozhodnutí, není sama o sobě dostatečným důvodem pro prominutí zmeškání úkonu. Závěru, že ve stěžovatelově případě nebyly podmínky pro prominutí zmeškání úkonu naplněny, přitakává i Nejvyšší správní soud.“

20. Pokud tedy žalobce odcestoval v probíhajícím řízení mimo území ČR, aniž by si zajistil zastoupení ve správním řízení, případně aniž by oznámil správnímu orgánu adresu, na které se bude zdržovat, příp. nepožádal o doručování elektronicky nebo si nezřídil datovou schránku, nese důsledky nedostatku procesní bdělosti, neboť nejpozději v souvislosti s výzvou k seznámení s podklady pro rozhodnutí mohl jít nahlédnout do spisu a zjistil absenci potvrzení o studiu. Doložení potvrzení v odvolacím řízení tak nemohlo napravit jeho procesní neopatrnost z řízení před správním orgánem prvního stupně prostřednictvím institutu prominutí zmeškání úkonu dle § 41 správního řádu (když navíc pro tento postup nebyly splněny ani formální podmínky).

K zásahu do soukromého života

21. Podle § 174a odst. 1 ZPC při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.
22. V případě posouzení přiměřenosti dopadu rozhodnutí do soukromého života správní orgány správně vycházely z toho, že žalobce sám aktivně žádné skutečnosti, které by představovaly zásah do jeho soukromého života v řízení neuvedl. Samotné ukončení pobytu je důsledkem nesplnění jeho povinností. Správní orgány případně vycházely z toho, že

žalobce nemá na území ČR rodinu, netvrdil ani neprokázal žádné blízké sociální vazby, vlastnictví nemovitostí atd.

23. Pokud jde o případné porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, tak podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2020, č. j. 10 Azs 256/2019-39, na který odkazoval i žalovaný, „*musí cizinec v řízení, jako je to nyní, vznést konkrétní námitku nepřiměřenosti zásahu do soukromého či rodinného života. Teprve pak se správní orgán s touto námitkou musí vypořádat (srov. nedávno též rozsudek ze dne 23. 12. 2019, č. j. 10 Azs 262/2019-31, bod 15). V tomto případě je navíc třeba konstatovat, že čl. 8 Úmluvy může být použit jen za předpokladu, že konkrétně vyargumentovaná nepřiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého či rodinného života cizince není na první pohled nemyslitelná, tzn., že cizincem tvrzená nepřiměřenost dopadů rozhodnutí není jen zdánlivá či zjevně nespadá pod ochranu čl. 8 Úmluvy.*“
24. Postup správních orgánů při posuzování zásahu do soukromého života žalobce byl proto v souladu se zákonem. Uplatňování těchto námitek až v přezkumném řízení před soudem je zpozdilé.
25. Soud se zároveň neztotožňuje s kategorickým tvrzením žalobce, že po přijetí nařízení vlády č. 29/2022 Sb. by byl zcela zbaven možnosti získat oprávnění k pobytu v ČR.
26. Podle § 1 citovaného nařízení z důvodu ochrany zahraničně politických zájmů České republiky v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazím vojsk Ruské federace je žádost o udělení oprávnění k pobytu na území České republiky podaná na zastupitelském úřadu občanem Ruské federace nebo Běloruské republiky nepřijatelná.
27. Podle § 2 odst. 1 písm. e) citovaného nařízení se ustanovení § 1 nevztahuje na žádost o udělení víza nebo vydání povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu, je-li pobyt žadatele na území v zájmu České republiky.
28. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 18. 1. 2018, č. j. 9 Azs 371/2017-54, byl ve vztahu k § 66 odst. 1 písm. c) ZPC (dle kterého se povolení k trvalému pobytu bez podmínky předchozího nepřetržitého pobytu na území vydá cizinci na jeho žádost, *pokud je jeho pobyt na území v zájmu České republiky.*) uvedl, „*že § 66 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců míří na situace, při kterých je pobyt cizince na území České republiky v jejím zájmu typicky z důvodu významného vědeckého, kulturního či např. sportovního přínosu, nikoli z důvodu umožnění pokračování společného rodinného soužití na území. Takový důvod může být v určité výjimečné situaci podřazen právě pod jiné důvody hodné zvláštního zřetele, ale nesvědčí pro právní kvalifikaci žádosti podle § 66 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. To ostatně potvrzuje i důvodová zpráva ke změnovému zákonu č. 161/2006 Sb., který do zákona o pobytu cizinců zakotvil stávající podobu § 66 odst. 1. V ní se uvádí, že [t]rvalý pobyt z důvodu zájmu České republiky bude povolován zejména v případech, kdy tak stanoví vláda (např. souhlas s přesídlením určité skupiny cizinců) nebo, pokud zájem na povolení trvalého pokračování pobytu bude v konkrétním případě potvrzen orgánem státní správy. Jedná-li se o významného odborníka, může být zájem na povolení trvalého pobytu potvrzen rovněž státní organizací v oblasti vědy, výzkumu a vývoje.*“
29. Žalobce v tomto řízení doložil žádost ředitele odboru mezinárodních vztahů a EU Ministerstva kultury ČR o umožnění pobytu žalobce na území ČR s ohledem na jeho přínos

pro českou kulturu s tím, že „je v zájmu České republiky, aby mu bylo umožněno pokračovat ve studiu na Konzervatoři Brno“.

30. Je tedy zjevné, že nelze bez dalšího konstatovat, že by žádost žalobce o pobyt v ČR byla s ohledem na citované nařízení vlády automaticky zamítnuta.
31. Soud má za to, že samotný fakt, že byla žalobci zamítnuta žádost o prodloužení dlouhodobého pobytu za účelem studia z důvodu nepředložení požadovaných dokumentů, nepředstavuje natolik intenzivní zásah do soukromého života žalobce, aby došlo ke zrušení žalobou napadeného rozhodnutí.

K povinnosti nastoupit vojenskou službu a nepříznivým následkům pobytu žalobce v zahraničí

32. Skutečnost, že žalobce by v případě návratu musel neprodleně nastoupit vojenskou službu, případně to, že by pro něj mohlo mít nepříznivé následky samotné studium v zahraničí nebo působení pro organizaci X, nejsou důvody, které by měly být posuzovány v rámci řízení o prodloužení dlouhodobého pobytu na území ČR, resp. nejsou to důvody, které by měly být zvažovány podle § 174a odst. 1 ZPC. Jedná se o skutečnosti, které mohou být relevantní v případném řízení o žádosti o mezinárodní ochranu, případně v řízení o správním vyhoštění.

IV. Závěr a náklady řízení

33. Soud tedy shledal námitky žalobce neopodstatněnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
34. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 28. února 2025

Petr Sedlák, v. r.
samosoudce